

Kleine brouwerij maakt verantwoord bier

De Gulpener Bierbrouwerij in Limburg won dit jaar twee belangrijke prijzen: de Duurzaam Ondernemen Prijs Limburg en de Nationale Stimuleringsprijs Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen. Het is voor de brouwerij een beloning voor de weg die in 2001 werd ingeslagen. Gulpener wil, met behoud van winst, ondernemen met respect voor mens en natuur. 'Triple p' dus. Directeur John Halmans: "Ik verwacht dat de consument kritischer wordt. Maatschappelijk verantwoord ondernemen is daarom een investering in de toekomst."

Gulpener heeft sinds 2001 een Ambitiestatement. Daarin staat dat de brouwerij, sinds 1825 gevestigd in Gulpen, bier wil produceren met regionale grondstoffen die de natuur zo min mogelijk belasten. 'Een verbond met de natuur' noemen ze het. Die verklaring wordt ondersteund door alle medewerkers van de brouwerij. Want maatschappelijke verantwoord ondernemen werkt alleen als je je personeel achter je hebt staan, aldus John Halmans.

Al langer waren hij en zijn voorganger Paul Rutten bezig met een andere positionering van het bedrijf. Gulpener staat bekend als een kleine brouwerij die speciale biersoorten maakt, maar werd op dat gebied ingehaald door grote brouwerijen als Heineken die de Brandbrouwerij overnam en andere concurrenten die zich toelieden op speciale biersoorten. "En zij hebben een veel groter reclamebudget", aldus Halmans. "We moesten het dus over een andere boeg gooien."

Daarom werd in de jaren negentig Limburgs Land ontwikkeld, een bier dat is gebrouwen van Limburgse grondstoffen die zijn geteeld op milieuvriendelijke wijze. Volgend jaar wordt het bier biologisch. Dat de hop, gerst, tarwe, rogge en spelt in de streek worden geteeld, onderscheidt Limburgs Land volgens Halmans van andere biologische merken. "Een bewuste keuze, want ook het gesleep met grondstoffen belast het milieu. Maar ook een logische keuze, want we maken Limburgs bier. En de druiven van een Bordeaux worden toch ook niet elders geteeld?", zegt Halmans lachend. "Een voordeel van deze werkwijze is dat we met de boeren kunnen overleggen over de rassen met het oog op smaak, opbrengst en resistentie."

Halmans bij zijn hopplanten.

Duitse hop

De plaatselijke boeren zijn blij met de afname van hun producten door Gulpener. Twee van de zestig die aan Gulpener leveren zijn inmiddels overgeschakeld naar biologische teelt, de rest heeft het Agro Milieukeur. "Meer is op dit moment niet mogelijk", zegt Halmans. "De markt is er niet rijp voor, de consument ziet er de noodzaak nog niet van in." Toch sluit hij niet uit dat Gulpener in de toekomst meer biologische bieren gaat produceren. "Ik kan me voorstellen dat er op Limburgs Land varianten komen. Maar alleen als het goed gaat lopen. Want we moeten de *p* van *profit* niet vergeten. Een bedrijf moet winst maken om de continuïteit te kunnen waarborgen. Voor ons is een bescheiden groei van twee à drie procent voldoende om investeringen te kunnen doen die maatschappelijk ondernemen mogelijk maken."

Zoals de proeftuin met vijf soorten hop die vijf jaar geleden bij Reijmerstok is aangelegd en waarvoor Gulpener een soort uit Duitsland liet komen. Daar wordt al langer biologische hop geteeld en is meer kennis over resistente soorten.

Medewerkers Gulpener rusten uit na de oogst.

Maatschappelijke betrokkenheid

Gulpener voelt zich, zo zegt Halmans, verantwoordelijk voor de inwoners van de regio. Door de ingrediënten van plaatselijke boeren af te nemen en aan Gulpenaren werk te bieden geeft het bedrijf daar invulling aan, maar ook door sociale projecten financieel te ondersteunen. Zo hebben de medewerkers van Gulpener een eigen budget dat ze - op aanvraag - kunnen besteden aan kleinschalige sociale projecten, zoals de aanschaf van nieuwe shirts voor de plaatselijke voetbalclub. "Hiermee vergroten we de maatschappelijke betrokkenheid van onze

medewerkers en de betrokkenheid bij het bedrijf." Daarnaast wordt ieder jaar de Gulpener Duim uitgereikt aan een vrijwilligersorganisatie in Zuid-Limburg die opvalt. In 2003 kreeg de Hospice in Mechelen, een huis voor stervensbegeleiding, een bedrag van 1250 euro en een bronzen beeld. Een prijs die is bedoeld om het maatschappelijke verantwoordelijkheidsgevoel van burgers te vergroten. Verder sponsort de bierbrouwerij projecten van lokale natuur- en milieuorganisaties zoals het Limburgs Landschap.

Gulpener doet aan maatschappelijk verantwoord ondernemen. Dat uit zich behalve in sociale projecten en milieuvriendelijke gewassen in het terugdringen van het water-, gas- en elektriciteitsverbruik. Bier wordt niet langer gepasteuriseerd, dat levert een energiebesparing op en heeft de prettige bijkomstigheid dat het bier beter verteerbaar is en meer smaak heeft. Dat de rijpingstijd daardoor wel wordt verlengd en het bier daardoor duurder wordt, vindt Halmans geen probleem. "Wij zijn nooit een prijsconcurrerend bedrijf geweest, we kunnen ons een hogere kostprijs permitteren."

Volgend jaar worden zonnepanelen geïnstalleerd. Maar nu al draait het bedrijf volledig op groene stroom, waarvan een deel wordt opgewekt door de Meerssener Molen. Een feit dat de brouwerij een derde plaats opleverde in de GreenPrices Industrie Top 25 (GreenPrices is een onafhankelijke site over groene energie). Halmans is blij met die waardering, maar vindt dat maatschappelijk verantwoord ondernemen meer is dan prijzen winnen. "Onze kinderen zullen ons afrekenen op onze daden. Dat klinkt misschien hoogdravend, maar dat kun je heel concreet maken. Maatschappelijk verantwoord ondernemen is een investering in de toekomst in plaats van ondernemen met korte termijn doelstellingen voor ogen."

Emotie

"Je bent nooit klaar met maatschappelijk ondernemen", zegt Halmans. "In een veranderende samenleving is er altijd wel iets nieuws om op te pakken. Zo hebben we bijvoorbeeld een van onze lichtbakken bij een café in Gulpen van een zonnecel voorzien. Omdat deze groter is dan de lichtbak zelf en dat er nogal vreemd uitziet, werken we samen met Nuon aan een kleinere zonnecel. Een investering die we kunnen doen door ook *profit* niet uit het oog te verliezen.

Bij maatschappelijk verantwoord ondernemen spelen emoties een grote rol. Dat mag tegenwoordig in het management en wij doen daaraan mee. Er is een stuk theorie en een stuk gevoel. Daarmee zet je nieuwe ontwikkelingen in gang. We zijn nu aan het onderzoeken of we van het afval van de bierborstel, dat nu tot veevoeder wordt verwerkt, bierviltjes kunnen maken. Daarmee sparen we bomen. Zoiets kun je rationeel niet bedenken."

Halmans staat temidden van zijn personeel. Vandaag, 6 september, is de hop in Reijmerstok geoogst. Door medewerkers die daar niet voor betaald kregen, maar na afloop wel werden getraakteerd op een barbecue met een Gulpenerbiertje. Deelname was vrijwillig. "De inzet van onze medewerkers is niet verplicht. Als ze om half vijf klaar willen zijn, is dat ook best. Ze moeten wel onze bedrijfsfilosofie accepteren. Maar op deze manier is maatschappelijk verantwoord ondernemen best leuk. Natuurlijk is het noodzakelijk om te presteren. Meer nog dan elders, want we zijn een klein bedrijf en de biermarkt staat onder druk. Maar we presteren wel in een prettige sfeer", aldus Halmans.